

PWYLLGOR GWAITH

Cofnodion y cyfarfod hybrid a gynhaliwyd ar 12 Rhagfyr 2023

YN BRESENNOL:	Y Cynghorydd Llinos Medi (Cadeirydd) Y Cynghorwyr Carwyn Jones, Gary Pritchard, Alun Roberts, Dafydd Roberts, Nicola Roberts, Dafydd R Thomas, Robin Williams
WRTH LAW:	Prif Weithredwr, Dirprwy Brif Weithredwr, Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151, Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol, Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc, Pennaeth Gwasanaethau Tai, Pennaeth Democratiaeth, Rheolwr Rhaglen (Corfforaethol) (AH) (eitem 6 yn unig), Swyddog Pwyllgor (MEH), Swyddog Gweddarlledu (FT).
YMDDIHEURIADAU:	Y Cynghorydd Neville Evans
HEFYD YN BRESENNOL:	Y Cynghorwyr Glyn Haynes a Derek Owen Swyddog Sgriwtini (EA)

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd yr un datganiad o ddiddordeb.

2 MATERION BRYD ARDYSTIWIYD GAN Y PRIF WEITHREDWR NEU EI SWYDDOG APWYNTIEDIG

Dim i'w adrodd.

3 BLAEN RAGLEN WAITH Y PWYLLGOR GWAITH

Cyflwynwyd i'w gadarnhau, adroddiad y Pennaeth Democratiaeth a oedd yn cynnwys Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Gwaith ar gyfer y cyfnod rhwng Ionawr 2024 ac Awst 2024.

Derbyniodd y Pwyllgor Gwaith ddiweddariad gan y Pennaeth Democratiaeth ynglŷn â'r newidiadau i'r Flaen Raglen Waith, a nodwyd y canlynol –

- Eitem 16 (Cynllun Bioamrywiaeth – Adroddiad Cynnydd Blynyddol) – wedi cael ei symud o gyfarfod y Pwyllgor Gwaith ar 12 Rhagfyr 2023 i'r cyfarfod ar 20 Chwefror 2024.
- Eitem 26 (Asesiad o'r Farchnad Dai Leol) – wedi cael ei symud o gyfarfod y Pwyllgor Gwaith ar 12 Mawrth 2024 i'r cyfarfod ar 23 Ebrill 2024.

PENDERFYNWYD cadarnhau Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Gwaith ar gyfer y cyfnod rhwng Ionawr 2024 ac Awst 2024 gyda'r newidiadau y cyfeiriwyd atynt yn y cyfarfod.

4 RHENTI A THALIADAU GWASANAETHAU TAI 2024/25

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Tai, a oedd yn ymgorffori Rhenti Tai a Thaliadau Gwasanaeth y CRT ar gyfer 2024/2025, ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ei ystyried.

Dywedodd y Dirprwy Arweinydd a'r Aelod Portffolio ar gyfer Plant, Ieuenctid a Gwasanaethau Tai nad yw'r codiad rhent blynyddol cyfredol o MPD +1% yn gymwys gan fod y mynegai prisiau defnyddwyr (MPD) yn 6.7% ym mis Medi 2023 ac mae hynny tu allan i'r amrediad o 0% i 3%. Oherwydd hynny bydd y Gweinidog dros Newid Hinsawdd yn Llywodraeth Cymru'n penderfynu ar y cynnydd priodol ar gyfer Rhenti Tai Cymdeithasol ar gyfer 2024/25. Mae'r Gweinidog wedi penderfynu mai'r codiad rhent uchaf ar draws yr holl stoc dai fydd hyd at 6.7%.

Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Tai fod Llywodraeth Cymru'n disgwyl i'r Awdurdod ymrwymo i gwrdd â Safonau Ansawdd Tai Cymru 2 (SATC2) a lansiwyd yn ddiweddar erbyn 2033 os yw'r Cyngor yn cytuno i godiad o 6.7% yn y rhent blynyddol. Mae disgwyl hefyd i bob Landlord Cymdeithasol Cofrestredig yng Nghymru barhau i gynyddu niferoedd tai cymdeithasol fforddiadwy er mwyn cyflawni eu huchelgais o greu 20,000 o gartrefi newydd. Yn ystod y 3 blynedd diwethaf, mae'r Gwasanaeth Tai wedi cwblhau 131 o unedau newydd ac mae gwaith yn mynd rhagddo ar 39 o gartrefi newydd, yn ogystal â chynlluniau ar gyfer Cynllun Tai Gofal Ychwanegol ym Mhorthaethwy. Serch hynny, wrth ystyried cynyddu'r rhent blynyddol mae Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno sawl ymrwymiad a chynllun newydd, gan gynnwys gwahardd troi tenantiaid allan oherwydd caledi ariannol yn ystod tymor y setliad cyn belled â bod tenantiaid yn cadw mewn cysylltiad â landlordiaid; targedu cefnogaeth i bobl sy'n profi caledi ariannol er mwyn iddynt dderbyn cymorth. Mae'n ofynnol hefyd gwneud y defnydd gorau o'r holl stoc tai cymdeithasol addas. Cyfeiriodd y Pennaeth Gwasanaethau Tai hefyd at y gofyn i asesu fforddiadwyedd cyfartalog presennol rhenti i denantiaid ac mae'r adroddiad yn cyfeirio at hynny. Anfonwyd holiadur at yr holl denantiaid i ganfod a ydynt o'r farn fod eu rhenti'n deg, yn fforddiadwy a bod y gwasanaeth y maent yn ei dderbyn yn cynnig gwerth am arian. Cafodd 779 o holiaduron eu dychwelyd a'r bwriad oedd cyrraedd cymaint â phosib o denantiaid nad ydynt yn derbyn unrhyw fudd-daliadau sy'n cyfrannu tuag at dalu eu rhenti gan y byddai unrhyw gynnydd posib yn y rhenti'n debygol o effeithio arnynt. Roedd 82% o denantiaid yn cytuno fod y rhenti'n fforddiadwy ac roedd 18% yn anghytuno. Yn ogystal â hynny roedd mwy na 61% o'r holiaduron wedi cael eu cwblhau gan denantiaid sy'n gweithio'n llawn amser sy'n dangos fod yr arolwg wedi targedu tenantiaid nad oeddent o bosib yn gymwys i dderbyn budd-dal tai neu gredyd cynhwysol. Dywedodd hefyd fod Tîm Cynhwysiant Ariannol yn y Gwasanaethau Tai sydd ar gael i ddarparu cyngor a chefnogaeth i denantiaid.

Pwysleisiodd y Pwyllgor Gwaith bwysigrwydd annog tenantiaid nad ydynt yn gymwys i dderbyn budd-dal tai a chymorth ariannol ar hyn i bryd i gysylltu â'r Cyngor os ydynt yn wynebu caledi ariannol.

PENDERFYNWYD cymeradwyo:-

- **cynnydd rhent o 6.7% ar draws yr holl unedau rhent cyffredinol, yn unol â pholisi rhent y Llywodraeth ar gyfer casglu dros 52 wythnos;**
- **cynnydd o 63c yr wythnos ar gyfer rhenti pob garej;**

- bod y taliadau gwasanaeth fel y nodir yn adran 6.3 yn yr adroddiad yn cael eu codi ar bob tenant sy'n derbyn y gwasanaethau perthnasol;
- gweinyddu'r 'Cynllun Cymorth Rhent', sef cynllun lleol i gefnogi tenantiaid sy'n talu eu rhent eu hunain.

5 CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD, o dan Adran 100 (A) (4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem ganlynol, oherwydd y posibilrwydd y caiff gwybodaeth ei rhyddhau a honno'n wybodaeth y gwna Atodlen 12A y Ddeddf a'r Prawf Budd y Cyhoedd eithriad ohoni.

6 GOFAL YCHWANEGOL A CHARTREF PRESWYL AETHWY - ACHOSION BUSNES

Cyflwynwyd i'w ystyried, adroddiad y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol a oedd yn ceisio cymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith i'r Achos Strategol Amlinellol (ASA) / Achos Busnes Amlinellol (ABA) ar gyfer cyfleuster Gofal Ychwanegol a Chartref Gofal Preswyl Aethwy.

Mynegodd aelodau'r Pwyllgor Gwaith eu diolch i Swyddogion a fu'n ymwneud â'r camau i ddatblygu cyfleuster Gofal Ychwanegol a Chartref Gofal Preswyl Aethwy a nododd y byddai datblygiad o'r fath yn cyfrannu at yr amcan strategol o sicrhau fod gan bob person yr hawl i alw rhywle'n gartref ac i fyw'n annibynnol cyhyd â phosib.

PENDERFYNWYD cymeradwyo:-

- Yr ASA/ABA ar gyfer y cynllun Gofal Ychwanegol/Cartref Gofal Preswyl Aethwy;
- Cyflwyno'r ASA/ABA i Lywodraeth Cymru;
- Dirprwyo awdurdod i'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol, mewn ymgynghoriad â'r Dirprwy Arweinydd a'r Aelod Portffolio ar gyfer Gwasanaethau Plant, Ieuentid a Thai, Y Dirprwy Arweinydd a'r Aelod Portffolio Cyllid, yr Aelod Portffolio ar gyfer Gwasanaethau Oedolion a Diogelwch Cymunedol, y Prif Weithredwr, y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 a'r Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro i ddiwygio'r ASA/ABA os bydd angen, ar yr amod nad yw'r newidiadau'n arwain at newidiadau sylweddol (o ran polisi, egwyddorion, cyfraniad ariannol, risgiau a niwed i drydydd parti);
- Ymrwymo i ariannu gofynion Cyfalaf y Cyngor tuag at gostau'r prosiect, trwy'r Cyfrif Refeniw Tai.

Daeth y cyfarfod i ben am 10.35 o'r gloch

**CYNGHORYDD LLINOS MEDI
CADEIRYDD**